

Metodický list - literární tvorba

V nabídce je z tvorby publicisty Pavla Kohna (1929 – 2017) uvedena publikace *Zámky naděje* (včetně její anglické a německé verze), ve které jsou zachyceny výpovědi bývalých účastníků poválečné humanitární „akce zámky“. Pro potřeby práce s textem lze použít ukázkou přístupnou na <http://pitter.eu/sites/pitter.npmk.cz/files/soubory/pittrovy-deti/Yehuda-Bacon-izraelsky-malir-z-Moravske-Ostravy.pdf>

Jedná se o vzpomínky izraelského výtvarníka Jehudy Bacona, původem z Ostravy, jehož životní cestu zachytil právě P. Kohn. Na stejné webové stránce je k dispozici i rozhovor v Lidových novinách z 20. září 2011, ve kterém J. Bacon při návštěvě v Praze vzpomíná na proces s A. Eichmannem. Odkazy lze využít pro přiblížení práce novináře (rozhovor, publicistické zpracování), je možno kombinovat s odkazem na elektr. verzi publikace *Jsem Jehuda Bacon. Holocaust a poválečná doba očima izraelského malíře českého původu* https://www.npmk.cz/sites/default/files/soubory/2017/jehuda_bacon_web.pdf

Více o J. Baconovi – hlavně o jeho tvorbě – v sekci Výtvarné umění.

Další uvedenou publikací je sbírka básní Pavla Kohna *Kolikrát přešel mrak* – jedná se o verše z mladých let autora (juvenilie) z let 1945 až 1949. Autor začal psát poezii již v ghettu Terezín, kde pod vedením vychovatelů (např. Valtra Eisinger, středoškolského profesora) vznikala řada literárních výpovědí v rámci přípravy časopisu. K iniciátorům a nejaktivnějším přispěvatelům patřil zejména Petr Ginz (nar. 1928). Terezínské prvotiny Pavla Kohna se nedochovaly. Básně ve sbírce vydané až v r. 2012 zachycují autorovu tvorbu, ve které se snaží vyrovnávat s návratem do normálního života po příchodu z koncentračních táborů. Návrat to byl velmi obtížný, protože se musel vypořádat se ztrátou všech příbuzných. Hledání domova, pocity odcizení a samoty prostupují Kohnovými verši spolu se scénami temného, mokrého města, osamělých nádraží a projíždějících vlaků. V básních je zároveň patrná touha po sblížení, po lidské blízkosti odsuzující násilí. Odrazem dětských a mladistvých prožitků je i např. zobrazení jídla jako významné hodnoty, dále je to i touha po bezpečném odpočinku, který jako by přecházel v jakési bezvědomí a naprosté zapomnění.

Možnosti práce v hodině:

1) ukázky z publikace *Zámky naděje* lze vhodně propojit s audio a video vzpomínkami tzv. „židovských“ a „německých dětí P. Pittra“

2) básnická sbírka *Kolikrát přešel mrak*

- studenti zkusí odhadnout, co znamená termín **juvenilie**

- zkusí vylíčit, co si představují, když nad krajinou - v přeneseném významu nad společností či lidmi - přechází mrak



- báseň *Po těžké nemoci* – autor po návratu z koncentráků v létě 1945 těžce onemocněl zápallem plic. Zachycuje báseň opravdu pouze proces zotavování se po této nemoci? Proč mluví o alkoholu a opiu (nemyslet na zlo). Co míní posledními verši nejsem nemocen, umím se již smát...

- jakou barvu báseň studentům evokuje?

- která část básně nejvíc zachycuje pocit samoty (smutno bez hudby, dveře zůstávají zavřeny, pojdte ke mně...)

- báseň má tři sloky. Lze každé sloce dát jednoslovný podnázev? (např. 1. samota, 2. chci zapomenout, 3. začátek)

